

Αύξηση ΑΕΠ κατά 2,6 δισ. ευρώ θα φέρει η πράσινη οικονομία

Πηγή:	ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ	Σελ.:	29,34	Ημερομηνία έκδοσης:	25-04-2021
Αρθρογράφος:		Επιφάνεια :	1047.42 cm ²	Κυκλοφορία:	55380
Θέματα:	ΙΟΒΕ				

ΕΡΕΥΝΑ

Αύξηση ΑΕΠ κατά 2,6 δισ. ευρώ θα φέρει η πράσινη οικονομία

Ερευνα του ΙΟΒΕ και της διαΝΕΟσις για τις αλλαγές του κλάδου και τις επιπτώσεις τους στην οικονομία. **Σ. Β6**

3,8%

η άμεση συμβολή του ενεργειακού τομέα στην ελληνική οικονομία. Απασχολούνται 50.000 εργαζόμενοι, οι περισσότεροι εκ των οποίων στο (χονδρικό και λιανικό) εμπόριο καυσίμων.

τις τιμές της αμύληθης βενζίνης είναι δασμίο ή φόρο.

3% του ΑΕΠ τα έσοδα από τους ειδικούς φόρους στα καύσιμα.

4,4% των δαπανών του μέσου νοικοκυριού για καύσιμα κίνησης.

3,1% των δαπανών του μέσου νοικοκυριού για ηλεκτρική ενέργεια.

REPORTAZ
ΑΓΓΕΛΟΣ ΚΩΒΑΙΟΣ

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΠΙΔΡΑΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΚΑΤΑ 10% ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ (σε εκατ. €)

Πηγή: Ανάλυση IOBE	Άρση	Ερση	Προκαλούμενη	ΣΥΝΟΛΙΚΗ
Ακαθάριστη αξία παραγωγής	783	503	601	1.967
Προσπύεμενη αξία	295	188	324	807
ΑΕΠ	318	199	423	941
Εισόδημα από εργασία	72	64	91	227
Σύνολο - φόροι	29	26	120	175
Εισφορές εργοδοτών	10	18	26	62
Φόροι και εισφορές	47	44	146	237
Εισαγωγές	0	60	56	116
Απασχόληση (θέσεις εργασίας)	5.683	5.922	9.907	21.512

Οι ραγδαίες αλλαγές που συντελούνται στον τομέα της ενέργειας στην Ελλάδα και όσες έχουν δρομολογηθεί περιγράφονται στη νέα, αναλυτική έρευνα της διαΝΕΟσις, η οποία παρουσιάζεται κατ' αποκλειστικότητα από «Το Βήμα της Κυριακής».

Είναι το αποτέλεσμα της εργασίας μιας ερευνητικής ομάδας του IOBE, υπό τον συντονισμό του γενικού διευθυντή Νίκου Βέττα, και συνιστά μια πλήρη και αναλυτική χαρτογράφηση του τομέα ενέργειας στη χώρα μας. Βασικό δεδομένο της μελέτης είναι η δέσμευση ότι έως το 2050 η Ελλάδα, όπως και οι υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, θα πρέπει να έχει σταματήσει να εκλύει αέρια που προκαλούν το φαινόμενο του θερμοκηπίου.

Η μετάβαση

Το σημαντικότερο ίσως τμήμα του τομέα καταλαμβάνεται από την ηλεκτρική ενέργεια. Με βάση τους υπολογισμούς των αναλυτών, η ηλεκτροπαραγωγή αναμένεται να τριπλασιαστεί τα επόμενα 50 χρόνια, κυρίως λόγω του εξηλεκτρισμού των τελικών καταναλώσεων και της αυξημένης χρήσης ενέργειας από το δίκτυο ηλεκτρισμού για δραστηριότητες για τις οποίες έως τώρα έκαμε ορυκτά καύσιμα. Επιπλέον, η ηλεκτρική ενέργεια θα παράγεται ολοένα και περισσότερο από νέες, διασπορευτικές πηγές.

Αυτή η μετάβαση έχει ξεκινήσει και στην Ελλάδα. Πλέον, το 1/3 της παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος προέρχεται από τις ΑΠΕ, ενώ η εγκατεστημένη ισχύς των φωτοβολταϊκών σταθμών στη χώρα πενταπλασιάστηκε μέσα σε δύο μόνο

Αύξηση του ΑΕΠ κατά €2,6 δισ. από τις επενδύσεις στην ενέργεια

Ερευνα του IOBE και της διαΝΕΟσις για τις αλλαγές του κλάδου και τις επιπτώσεις τους στην οικονομία - 1,2 δισ. ευρώ επιπλέον δημόσια έσοδα και 35.000 νέες θέσεις απασχόλησης

χρόνια, από το 2011 ως το 2013.

Οι ερευνητές υπολόγισαν τη μακροοικονομική επίπτωση αυτής της «επενδυτικής καταιγίδας» σε υποδομές και μέτρα για την «πράσινη» ενέργεια. Κατά τις εκτιμήσεις τους, θα οδηγήσει σε αύξηση του ΑΕΠ κατά 2,6 δισ. ευρώ σε βάθος δεκαετίας, 1,2

δισ. ευρώ επιπλέον δημόσια έσοδα και 35.000 νέες θέσεις απασχόλησης στο ίδιο διάστημα.

Παρά ταύτα, διαχρονικά η Ελλάδα βασίζεται σε κάποιον βαθμό στην καύση ορυκτών καυσίμων για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Το 2018, το 32,3% της ηλεκτροπαραγωγής προέρχεται από

καύση λιγνίτη. Η πρακτική αυτή μειώνεται σταδιακά και σύντομα θα σταματήσει τελείως.

Μείωση του κόστους

Το 2019 η ηλεκτρική ενέργεια στην Ελλάδα είχε το υψηλότερο κόστος χονδρικής σε ολόκληρη την ΕΕ. Παρά ταύτα, οι ερευνητές αναφέρουν ότι οι τιμές για

ιδιώτες και επιχειρήσεις δεν είναι πολύ υψηλές σε σύγκριση με τα ευρωπαϊκά δεδομένα, λόγω ευνοϊκότερης φορολογίας.

Οι ερευνητές υπολόγισαν τις επιπτώσεις που θα είχε μια μείωση στο κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας και του φυσικού αερίου στην ελληνική οικονομία. Όπως εκτιμούν, μια (αναμενόμενη) μείωση 10% στο κόστος ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου θα είχε θεαματική θετική επίδραση στην οικονομία, προσθέτοντας σχεδόν 1 δισ. ευρώ στο ΑΕΠ και 21.500 νέες θέσεις εργασίας.

Ως εξαιρετικά σημαντική εξέλιξη επισημαίνεται η (καθυστερημένη) έναρξη της Ελλάδας στις ενιαίες αγορές των ευρωπαϊκών δικτύων που ρυθμίζουν τις τιμές συντονισμένα από τον Δεκέμβριο του 2020, μέσω της διασύνδεσης με την Ιταλία. Όπως υπογραμμίζεται στην έρευνα, το άνοιγμα αυτών των νέων αγορών, είναι ένα απαραίτητο βήμα για τη διασύνδεση της απομονωμένης ελληνικής αγοράς με τα ευρωπαϊκά δίκτυα.

Τα ορυκτά καύσιμα

Στην Ελλάδα χρησιμοποιούνται προϊόντα πετρελαίου κυρίως για θέρμανση και για κίνηση οχημάτων, ενώ περίπου η μισή τελική καταναλώση ενέργειας προέρχεται από τα προϊόντα πετρελαίου (53%). Παραμένει το πέμπτο υψηλότερο ποσοστό στην ΕΕ.

Αυτός ο τομέας όμως θα αντιμετωπίσει μεγάλες προκλήσεις, καθώς η χώρα τις επόμενες δεκαετίες θα κληθεί, όπως όλες οι χώρες του πλανήτη, να μειώσει ραγδαία τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα. Σύμφωνα με εκτιμήσεις, αν όπως ληφθούν σοβαρά μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης διεθνώς, η ζήτηση για πετρέλαιο θα κορυφωθεί μέσα στη δεκαετία του 2020 και στη συνέχεια θα αρχίσει να υποχωρεί κατά περισσότερο από 50% μέχρι το 2040 στις αναπτυσσόμενες οικονομίες. Υπό αυτό το πρίσμα, στην έρευνα εξετάζεται και το θέμα της εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων στην Ανατολική Μεσόγειο και στο Αιγαίο. Όπως τονίζεται, υπό προϋποθέσεις η εκμετάλλευση υδρογονανθράκων «δεν αντιτίθεται μεσοπρόθεσμα στη διακηρυγμένη πολιτική απανθρακοποίησης» και «δύνανται να αποτελέσει μια δραστηριότητα που θα συμβάλει στην ανάπτυξη της οικονομίας», έστω και σε μικρότερο βαθμό.

ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΑΙ ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Από τον Δεκέμβριο του 2019 έχει καταρτιστεί το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ). Περιλαμβάνει συγκεκριμένα μέτρα πολιτικής, τα οποία λαμβάνουν υπόψη το δυναμικό, τις τεχνικές ιδιαιτερότητες και τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του ελληνικού ενεργειακού συστήματος. Στους στόχους του συγκαταλέγονται, μεταξύ άλλων:

Μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου μέχρι το 2030 κατά τουλάχιστον 42% σε σύγκριση με το επίπεδο των εκπομπών το 1990 (και 56% έναντι του 2005). Από τους 96,1 μεγατόνους ισοδύναμου CO2 του 2018, να φτάσουν στους 61 μεγατόνους το 2030. Αύξηση του μεριδίου των ΑΠΕ τουλάχιστον σε 35% της τελικής κατανάλωσης ενέργειας μέχρι το 2030 και μεριδίου των ΑΠΕ στην ηλεκτροπαραγωγή 61%-64% έως το 2030. Βελτίωση της Ενεργειακής Αποδοτικότητας (ΕΑ) κατά τουλάχιστον 38% μέχρι το 2030 σε σύγκριση με προβλέψεις που έγιναν το 2007. Μηδενικό μερίδιο του λιγνίτη στην ηλεκτροπαραγωγή έως το 2028.

Μέρος των προτάσεων αυτών αντιστοιχεί σε επενδύσεις ύψους 43,8 δισ. ευρώ κατά την τρέχουσα δεκαετία. Πολλές από αυτές τις επενδύσεις έχουν ήδη ενταχθεί στην εθνική πρόταση για την αξιοποίηση του Ταμείου Ανάκαμψης της ΕΕ (προγράμματα και δράσεις για τις ανακαινίσεις κτιρίων, έργα ηλεκτρικών διασυνδέσεων και ΑΠΕ, έργα για την επέκταση της ηλεκτρονίκησης, απολιγνιτοποίηση). Ενδεικτικά, το 37% των πόρων αυτών, που για την Ελλάδα θα ανέρχονται συνολικά σε περίπου 32,1 δισ. ευρώ (σε δάνεια και επκορηγίες), προορίζονται αποκλειστικά για δράσεις «πράσινης» ανάπτυξης.

ΑΓΟΡΑ

Οι προτάσεις για αγορά, δίκτυο, υποδομές

Για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας:

- Εξασφάλιση ανταγωνιστικής αγοράς ηλεκτρισμού με επαρκή ρευστότητα, αποτελεσματική εποπτεία που θα συμβάλει στη μείωση του κόστους ηλεκτρικής ενέργειας.
- Διατήρηση υφιστάμενων και εφαρμογή νέων μέτρων μείωσης του ενεργειακού κόστους βιομηχανικών επιχειρήσεων.
- Διασφάλιση βιωσιμότητας και ρευστότητας του μηχανισμού χορήγησης λειτουργικής ενίσχυσης στις μονάδες ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ.
- Σχεδιασμός του συστήματος στήριξης των ΑΠΕ μετά τη μετάβαση στο target model.
- Προστασία των καταναλωτών και αντιμετώπιση της ενεργειακής ένδειας.
- Σαφές κανονιστικό πλαίσιο για την ανακατάσταση

παλαιωμένου εξοπλισμού μονάδων ΑΠΕ (repowering).

- Ανάπτυξη θεσμικού πλαισίου για θαλάσσια αιολικά πάρκα.

Για το δίκτυο διανομής:

- Ψηφιοποίηση και αναβάθμιση.
- Οριστικοποίηση μοντέλου διενέργειας επένδυσης σε «έξυπνες» μετρητές και «ευφυή» δίκτυα διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και πηγών χρηματοδότησης.
- Εισαγωγή μηχανισμών οικονομικών κινήτρων στις ρυθμιζόμενες χρεώσεις των δικτύων.
- Για τις ενεργειακές υποδομές:
- Υποστήριξη των ΑΠΕ που σχετίζονται με τις νέες τεχνολογίες (π.χ. υδρογόνο, βιοοικονομία κ.λπ.) και των «πράσινων» μεταφορών.
- Ανάπτυξη εθνικών δικτύων φόρτισης ηλεκτροκίνητων οχημάτων κ.ά.